

Dalkıran mücadelesinde kullanılan kitlesel tuzak

Kimyasal Mücadelesi

Mücadeleden bir yıl önce, 1-10da büyüklüğündeki bahçelerden 10 ocak, 11-30 da büyüklüğündeki bahçelerden 20 ocak, 30 da'dan büyük bahçelerden 30 ocak işaretlenir. İşaretli ocakların her birinden temsil edici nitelikte üçer dal seçilir. Mart-haziran ayları arasında bu dallar üzerindeki bütün galeriler sayılarak kaydedilir. Ağustos ortalarından sonra aynı dallar üzerindeki galeriler tekrar sayılır. İki sayım arasındaki artış, yeni galeri sayısını gösterir. Bundan yararlanarak 10 ocakta seçilen 30 dala isabet eden 9 yeni galeri sayısı bulunursa ilaçlamaya karar verilir. Dalkıran mücadelesi, ergin dişilerin galeri açmalarını önlemek amacıyla yapılır. Bunun içinde ergin çıkış döneminde dişiler dallara girmeden önce ilaçlama yapılmalıdır. Zararlıya karşı kimyasal mücadele aşağıda belirtildiği şekilde yapılmalıdır. Ergin çıkışlarının başladığı mart ayından itibaren hava

sıcaklığı 18-20°C'ye ulaştığında bahçelerde yeni galeriler aranmalıdır.

Taze odun talaşlarının görüldüğü yeni galeriler tespit edilince bir ilaçlama yapılmalıdır. Ancak hava sıcaklığına bağlı olarak zaman zaman kademeli çıkış yapan erginlere karşı bu dönemde yapılan kimyasal mücadeleden etkili bir sonuç alınmayabilir.

Zararının yoğun ve sürekli çıkışının olduğu esas mücadele zamanını belirlemek için Bakanlık tarafından ruhsatlandırılan tuzaklar izleme (monitör) amaçlı kullanılır. Tuzak bahçeyi temsil edecek şekilde yerden 1-1.5m yüksekliğe, haziran ayı başında asılır. Haftada bir tuzaklar kontrol edilerek yakalanan erginler sayılır, tuzakta yakalanan ergin sayısında ani bir yükseliş görüldüğünde bir ilaçlama yapılır, bu dönem yaklaşık olarak haziran sonu temmuz başına denk gelir. İlacın etki süresine bağlı olarak ikinci ilaçlamanın yapılması gerekir.

**KULLANILACAK BİTKİ KORUMA
ÜRÜNLERİYLE İLGİLİ OLARAK REÇETE
YAZMA YETKİ BELGESİNE SAHİP KİŞİLERE
BAŞVURULMASI GEREKMEKTEDİR**

**BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ
ÖNERİLEN DOZDA VE ZAMANDA
KULLANILMALIDIR**

**Hazırlayan: Çiğdem KÖSE
Ziraat Müh.**

**ÇİFTÇİ EĞİTİM SERİSİ
Yayın No : 14**

**Fındık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü
Atatürk Bulvarı Teyyaredüzü Mahallesi PK 46
28200 Merkez/GİRESUN
Santral : 0 454 215 15 51
Faks : 0 454 215 18 83
E-posta : info@faim.gov.tr
web : www.faim.gov.tr**

**T.C.
GIDA TARIM ve HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar
Genel Müdürlüğü**

FINDIK ARAŞTIRMA İSTASYONU MÜDÜRLÜĞÜ

DALKIRAN (*Xyloborus dispar*)

GİRESUN-2013

Tanımı Yaşayışı ve Zarar Şekli

Dişileri 3-3,5 mm, erkekleri 2 mm boyunda ve erkeklerin uçucu kanatları yoktur.

Dalkıran larva, pupa ve ergini

Dalkıran açtıkları galeriler içinde ergin olarak kışlar. Mart ayı başından itibaren, sıcaklık 18-20°C'ye ulaşıncaya kadar galerilerden çıkan dişiler, sağlıklı dallarda yeni galeriler açmaya başlar. Kışı ergin olarak bu galeriler içerisinde geçirir. Nisan ve mayıs aylarında çeşitli nedenlerle kurumaya başlayan dallar, zararlıyı cezbediğinden böyle dallarda galeriler daha fazla görülür.

Erginler bir sürgün dibinden 2 mm çapında yuvarlak bir delik açarak, dala girer ve galeriler açar. Açtığı bu galeriden de aşağı ve yukarı olarak ince dallarda 1, daha kalın dallarda ise 8 âdete kadar yeni galeriler açabilir. Galeri uzunlukları 6 cm'ye kadar çıkabilir.

Dalkıran galerisi ve galeri içindeki ergini

Dala giriş deliği kapatılmadığından, buradan devamlı bitki öz suyu sızar ve ağaç zayıflar. Bu sızıntı ağaç gövdelerinde siyahımsı izler bırakır. Zarara uğrayan dal zamanla kurur. Genel olarak 2-3 cm kalınlığındaki dalı 1 galeri, 5-6 cm ve daha fazla kalınlıktakileri ise 3-4 galeri kurutabilir.

Dalkıran zararı

Mücadelesi

Kültürel Önlemler

Fındık bahçelerinde kültürel işlemler tekniğine uygun yapılarak ağaçlar sağlıklı bulundurulmalıdır.

Bulaşık dallar kesilip en geç mart ayına kadar fındık bahçelerinden çıkarılarak yok edilmelidir.

Taban suyu yüksek yerlerde fındık bahçesi tesis edilmemelidir.

Kültürel işlemler bütün komşu bahçelerle birlikte yapılmalıdır.

Biyoteknik Mücadele

Kitlesel tuzaklama yöntemiyle bu zararlıya karşı başarılı bir mücadele uygulamak mümkündür. Bu amaçla, çekici tuzaklar kullanılıp bu tuzaklar etiket bilgilerine göre asılmalıdır.

Biyoteknik mücadelede tuzaklar periyodik olarak kontrol edilmeli ve çekicinin (etil alkol) bitmesi durumunda çekici yenilenmelidir. Bu dönem son derece önemlidir. Çünkü uygun zamanda değiştirilmeyen çekici nedeniyle tuzaklara doğru yönelen böcekler hedefsiz kalmakta ve tuzaklara yakın dallara bulaşabilmektedir. Bu nedenle tuzakların ve çekicilerinin kontrolleri periyodik olarak yapılmalıdır. Ayrıca tuzaklar bahçeyi temsil edecek şekilde asılmalı, bahçelerin sınır boylarına asılmamalıdır.